

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

อยู่ด้วยกันต้องอาศัยกัน

ก่อนจึงหัน

เราเขียนติดป้ายไว้ข้างหน้า ๓ แผ่น ผ้ายาวติดไว้ข้างหน้า ๓ แผ่น เราเป็นคนสั่ง
เองคำพูดของเรา ที่นี้เป็นวัด เป็นสถานที่ภาวนาเพื่อความสงบใจ ไม่มีกิจจำเป็นไม่ควร
มาเที่ยวเล่นผ่าน เราได้ขานาบเรียนนะ ตัวหนังสือใหญ่ออกไปพอดี เขียนไว้เขาไม่ได้
อ่าน พอเราออกไปที่ไรตัวหนังสือใหญ่นี้ใส่ขานาบออกเลยเที่ยว จนจะค่ำจะมืดมันยัง
ไหลเข้ามาๆ มาเที่ยวเล่นผ่านๆ บอก ได้อ่านไหมนี่ ไปอ่านเดี๋ยวนี้เราว่า เขาจะอ่าน
หรือไม่อ่านก็ช่างเพราะเราไล่เดี๋ยวนั้นเลย แรกก็ทีกอกนอกวัด มันเล่นผ่านๆ มัน
มาดูเฉยๆ ตื่นข่าวกัน ไม่มาดูหัวใจเจ้าของ ดูเล่นผ่านๆ เล่นนั่นเล่นนี่

เอาธรรมจับดูจนจะดูไม่ได้ ท่านทั้งหลายจะว่ายังไง เราไม่ได้พูดดูถูกเหยียด
หยาม พูดโดยธรรม เอาธรรมมาส่องดูโลกที่สกปรกกรงรัง เต็มไปด้วยพิษด้วยไฟ มัน
ยังเพลินบ้ากันอยู่โลกอันนี้นะ ไม่รู้ตัวหรือเวลานี้พุทธศาสนาประกาศกังวานมา ๒๕๐๐
ปีแล้วนี่ เราได้ระลึกบ้างหรือเปล่าพระพุทธเจ้า หรือระลึกหาตั้งแต่สัสมแต่ถานนั้นหรือ
มอมแมมๆ เต็มไปด้วยสัสมด้วยถานคือความสกปรกโสมนของกิเลสนั้นแหละ มันเต็ม
หัวใจทุกคนๆ ดิดออกตรงไหนๆ ดูไม่ได้ๆ นะ ธรรมจนแทบไม่มี ทั้งๆ ที่ว่าเมืองไทย
เราเป็นชาวพุทธ มันชาวพุทธหรือชาวอะไรเราก็ไม่รู้

เป็นผู้ใหญ่เท่าไรยิ่งเลว ใหญ่ว่าจะใหญ่ศีลใหญ่ธรรม ใหญ่อำนาจปกครอง
บ้านเมืองให้สงบร่มเย็นด้วยความมีศีลมีธรรม นี่เป็นความถูกต้องของผู้ใหญ่ที่ปกครอง
ผู้น้อย ตั้งแต่พระราชการถึงรัฐบาล นี่ผู้ใหญ่ เหล่านี้ควรจะมีธรรมประจำๆ ในหน่วยงาน
ต่างๆ หัวหน้าๆ เป็นสำคัญ นี่ไม่มีเลย มีแต่บุตรแต่คูเต็มสถานที่ทำงานหน่วยราชการ
ต่างๆ ใหญ่เท่าไรยิ่งบุตรคูถองใหญ่ นี่ละเมืองไทยเราที่ว่าเป็นเมืองพุทธมันกลายเป็น
เมืองมูตรเมืองคูไปหมดแล้วเวลานี้

ท่านทั้งหลายยังเห็นพระพุทธเจ้าเป็นตุ๊กตาอยู่หรือ เห็นพวกมูตรพวกคูนี้ว่า
เป็นทองคำทั้งแท่งอยู่หรือ จะจมกันนะ บอกตรงๆ อย่างนี้เลย นี่ได้ค้ายี่เขียดคั้นการ
ปฏิบัติมาของเราเป็นเวลา ๙ ปีเต็ม ได้ค้ายี่เขียดคั้นหาเรื่องราวทั้งดีทั้งชั่ว ก็ไปเจอกันที่
หัวใจที่เรียกว่ามหาภัยหรือมหาเหตุ มาเจอกันที่ตรงนั้น จึงได้นำออกมาชี้แจงให้พี่น้อง
ทั้งหลายทราบ ให้ทราบเสียนะ เดียวจะตายทิ้งเปล่าๆ มันเกิดประโยชน์อะไร วันหนึ่งๆ
ก็มีแต่มีดกับแจ็ก มันไม่ได้ไปตกนรกขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมนะ ตัวคนเรานี้ละตัวคิกตัว
คะนองมันจะลงไปจมนรก ให้พากันจดจำเอาไว้นำไปปฏิบัติ

ความยากลำบากในการที่จะถอนตัวออกจากพินจากไฟ ยากลำบากบ้าง เอ้า ทนเอา ดึกว่าจะไปสะดวงเพื่อจมนๆ อันนี้มีมากนะ นี่เราจนจะตายเท่าไรยังวิตกวิจารณ์กับบรรดาพี่น้องทั้งหลายมากเข้าทุกวันๆ แทนที่จะมาวิตกวิจารณ์กับเรา เราบอกรตรงๆ เราไม่มี หมดโดยสิ้นเชิง ก็เลสหมดจากหัวใจเสียอย่างเดียวทุกซ์ไม่มีเลย มีแต่บรมสุขเต็มหัวใจ นั่นคือธรรมทั้งแท่งกับใจเป็นอันเดียวกันแล้ว นี่ศาสนาของพระพุทธเจ้า ครองความสุขความเจริญจนกระทั่งถึงบรมสุข นี่คือธรรม

เรื่องกิเลสเป็นเรื่องนรกอเวจี เผาทั้งเป็นเผาทั้งแห้งทั้งสด เผาไปหมด ให้พากันคิดกันอ่านนะพี่น้องทั้งหลายลูกหลาน อย่าอยู่เฉยๆ มีแต่ความเพลิตความเพลินวันหนึ่งๆ หมดไป มีดแจ่มมันไม่ได้หมด มันมีมานั่งตั้งกับตั้งกลับ ไร่เรานั้นชีจะหมดจากผลจากประโยชน์ที่ควรจะได้ในเวลามีชีวิตอยู่นี้ละ ตายแล้วไม่ได้เรื่องอะไร ให้พากันคิดกันอ่าน อย่าพากันเพลิตกันเพลิน

นั่นติดป้ายไว้นั้น เพราะมันเหลือทน มองดูเพื่อนพ้องๆ มหาสาระอะไรก็ไม่เห็นมี ตื่นข่าวกันมาๆ แต่ถ้าไปเจอกับเราแล้วพอดี รายไหนเจอกับเรา มันอดหัวเราะไม่ได้นะ รายไหนเจอกับเรา คิกคักใส่นะ คิกคักชิงขังๆ มายังไงนี้ แต่หัวใจไม่มี หัวใจมีแต่ความเมตตา มีแต่กิริยาทำทางขู่เฉยๆ มายังไงต่ออย่างไร อ่านใหม่นี้ละ จากนั้นไปเดี๋ยวนี้ ไล่เลย แดกฮือๆ กลับ ถ้าตัวหนังสือใหญ่ออกมาเป็นอย่างนั้น ตัวหนังสืออันนั้น ๓ แผ่นเขาไม่อ่าน ตัวนี้อ่านหรือไม่อ่านเขาก็ฟังอยู่ ไล่แผ่น อย่างนั้นละ จำเอานะพี่น้องทั้งหลาย เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

(หมอจากโรงพยาบาลหล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ มาขอความเมตตาอาหารแห้งให้เด็กที่ทางศาลเขาวชนดูแลอยู่) โอ้ย ไม่สะดวงแหละ คือเรานี้เป็นพี่น้องอยู่แล้วที่โรงพยาบาล ของมาเต็มโกดังตลอด บกบางไม่ได้ จากนั้นใครมาขอที่ไหนให้ไปๆ ส่วนโรงพยาบาลนี้เรียกว่าสมบูรณ์ตลอดไม่ให้บกพร่อง ที่นี้ทางโน้นมาขอทางนี้มาขอ เราจึงให้บ้างไม่ให้บ้าง เพราะทางนี้เราก็นักของเราพอ (ขอเฉพาะครั้งนี้ครับ) ถ้าเรบอกว่าเราเคยให้มามากแล้ว เราจะไม่ให้เฉพาะครั้งนี้จะว่าไงละ เอา ตอบกันมาซิละ ครั้งอื่นนั้นเราอาจให้ แต่ครั้งนี้เราไม่ให้ก็ได้ เอา พิจารณากันนะ มีอะไรก็ให้จัดกันไป เพราะความทุกข์ความจนมันก็ต้องหาที่พึ่ง เราวิ่งเข้าไปหาบ้านนี้ เรากำลังหิวข้าวจะตาย ไปขอข้าวเขาไม่ให้กิน โห้ย อยากเอาไฟเผาบ้าน อันนี้ก็เหมือนกันนั่นแหละ เทียบกันอย่างนั้นซิ

เราช่วยโรงพยาบาลหล่มสักนี้ไม่น้อยนะ โถ ตึกยาวเหยียดสองชั้น ชั้นสามเป็นชั้นอะไร เขาจะปลูกต้นมังคุดไม้อะไรชั้นสาม ชั้นหนึ่ง ชั้นสอง เต็มที่เลย ยาวถึงโน้น

ทางเข้าครัว ที่ปลูกตึกนั้นก็เป็นสระใหญ่ด้วย มีแต่อย่างนั้น สระใหญ่ ฟาดดินมาจากภูเขาทั้งลูกเลยใส่ลงนั้น นี่เราหมดเลยนะ ดินมาเท่าไรถมลงจนกระทั่งเต็มสระ เท่าไรเราจ่ายหมด จากนั้นก็สร้างตึกขึ้นมาสามชั้น สามชั้นกลายเป็น ชั้นที่สาม

ที่เราช่วยทางด้านน้ำหนาว คือเรานั่งรถผ่านไปผ่านมาดูตลอด เห็นเขาขายของอยู่ตามด้านต่างๆ ดูแล้วดูเล่า พอดูแล้วเราก็ให้คนรถเราซื้อ ซื้อก็เอานิดหน่อย เอาเงินให้เขามากๆ ผ่านไปผ่านมาเพราะสร้างตึกหลังนี้ ตึกมันหลังใหญ่ จากนั้นมาเลยส่งให้เลยเป็นประจำทุกเดือนจนกระทั่งปานนี้ น่าจะไม่ต่ำกว่า ๘ ปีละมั้งที่สร้างตึกโรงพยาบาลหล่มสัก นั่นละที่เริ่มช่วยพวกด้านมาจนกระทั่งปานนี้ ช่วยทุกเดือนๆ ด้านมันมีสองครอบครัว ด้านนี้ ด้านโน้น เราไปให้ทั้งสองด้านเลย เดือนละครั้งๆ ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปานนี้ นานอยู่นะ หลายปีอยู่ อย่างนี้แล้วไปที่ไหนเราช่วยตลอด ช่วยเต็มกำลังความสามารถ

นี่ก็ไม่ได้ไปหล่มสักนานแล้ว หลังจากตึกเสร็จเรียบร้อยแล้วดูเหมือนได้ไปคนเดียว จากนั้นมาไม่ได้ไปอีกเลย ตึกโรงพยาบาลหล่มสัก (ทางโรงพยาบาลหล่มสักอยากกราบนิมนต์หลวงตาไปเยี่ยมสักครั้งหนึ่งครับ) ก็นั่นแล้ว แต่ไม่ได้ไปซี วันหนึ่งๆ ยุ่งมาก ไม่ค่อยว่างนะวันหนึ่ง เรื่องโรงพยาบาลนี่ละที่ว่าเป็นอันดับหนึ่ง การช่วยโลกรู้สึกโรงพยาบาลเป็นอันดับหนึ่ง มากจริงๆ หลายร้อยโรง แล้วโรงพยาบาลมันหลายชั้นหลายอันหลายอย่าง ไม่ใช่อย่างหนึ่งอย่างเดียว ช่วยพวกเครื่องมือแพทย์ พวกรถพวกเรา พวกตึก สถานที่ไม่พอขยายออกไปเราก็ซื้อที่ให้ๆ เครื่องไม้เครื่องมือไม่พอเขาจำเป็นมาขอ พวกรถพวกเราพวกตึกเหล่านี้ มีหลายอย่างในโรงพยาบาลแต่ละโรงๆ ช่วยมาตลอดอย่างนี้ละ

ทางหล่มสักนี้ตั้งแต่สร้างตึกแล้วเราก็ไม่ได้ไปอีก เพราะงานเรามากมาย ไม่ค่อยได้ไป ไปก็ไปแค่ด้านสุดท้าย ด้านน้ำหนาว ด้านหล่มสัก ไป เอาของไปส่งให้ทั้งสองด้านทุกๆ เดือนนะ ให้ทุกเดือน ของเต็มรถพอดีพวกข้าวสารพวกอะไร จากนั้นเราก็ให้เงินสดไม่มาก ให้ครอบครัวละ ๖๐๐ มีก็ครอบครัวๆ ละหกร้อยๆ ส่วนเด็กมีเท่าไรให้คนละร้อยๆ เวลาเขาไม่ไปโรงเรียน เด็กมีเท่าไรให้คนละร้อยๆ ส่วนครอบครัวๆ ละหกร้อย อย่างนี้เป็นประจำ

วันนี้มามีอะไรบ้าง (หัวหน้าศาลเยาวชน จ.เพชรบูรณ์ อยากมากกราบหลวงตาครับ ท่านผู้พิพากษาหัวหน้าศาลที่เป็นผู้ดูแลบ้านสำหรับรักษาเด็กติดยา) นั่นละพอว่าหัวหน้าศาลเข้ามาเกี่ยวข้องกับวัดกับวา เราพอใจทันทีนะ คือนี่เป็นจุดศูนย์กลางที่จะตัดสินชี้ขาดทุกอย่างๆ เป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม ถ้าผู้ตัดสินเป็นธรรมแล้วชும்เย็น ถึงจะแพ้กียอมรับตามความเป็นธรรม ชนะก็ดี แพ้ก็ดี ยอมรับด้วยความเป็นธรรม เพราะ

ผู้ตัดสินตัดสินเป็นธรรม ถ้าไม่มีธรรมเสียอย่างเดียวเท่านั้น โอ้ย เป็นได้ง่ายๆ นะ ฝ่ายไหนเงินก้อนเงินใหญ่แล้วไปฝายนั่น กองเงินโตไปฝายนั่น ให้ฝายนั่นชนะ ให้ฝายนี่แพ้ เป็นได้ไม่สงสัย นี่ละธรรมพิจารณาละเอียดล่อออกมา

กาลหนึ่ง ตำรวจหนึ่ง หมอหนึ่ง ที่สำคัญมาก หมอจะเอาเท่าไรก็ได้ เพราะคนที่เข้าไปหาหมอมิแต่คนจนตรอกจนมุม ถ้าหมอไม่มีธรรมแล้วคนไข้บอบช้ำ บอบช้ำทางด้านจิตใจและสมบัติ ตำรวจก็เหมือนกัน จับลุ่มสี่ลุ่มห้าแล้วเรียกค่าไถ่ในนั้นแหละ หมอนี้จะเอาเท่าไรก็ได้ ทางนั้นก็ต้องจ่ายๆ มันบังคับกันในตัว ทางผู้พิพากษาก็เหมือนกันตัดสินลงไป ถ้าเป็นธรรมแล้วตัดสินด้วยความเป็นธรรม เย็นทั้งสองฝ่าย ยอมรับด้วยความเป็นธรรม ไม่เดือดร้อน ไม่เคียดแค้น ธรรมจึงเป็นของสำคัญมาก ลงจุดไหนตายใจได้จุดนั้นๆ ก็ดีละ เราอยากให้วังราชการเราสนใจในอรรถในธรรมมากๆ โลกเราจะได้ชุ่มเย็นเป็นสุข ถ้าขาดธรรมแล้วก็เป็นพินเป็นไฟไป มีธรรมอยู่ที่ไหนเย็นๆ ไปเลย

เมื่อสองสามวันนี่ทางภูเขียวกี่มา แล้วโคราชมา มาขออาหาร เป็นกลุ่มๆ มีจำนวนเท่านั้นๆ แล้วก็มาขออาหารจากเรา (พวกเจ้าหน้าที่ป่าไม้ครับ) เออ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่ไหนบ้าง เราก็กินให้ เขาก็เอารถใหญ่แหลมาแต่ของเราไม่พอ เพราะแจกอยู่ตลอด โรงพยาบาลแต่ละวันๆ วันละสามสี่โรงๆ เป็นประจำ สูงสุดเท่าที่ได้มาเกี่ยวข้องกับโกดังเรา ๙ โรง ไม่เคยเลยนั้น อย่างสูงสุด ๙ โรง สามสี่โรงเป็นธรรมดาทุกวันๆ เวลามาแล้ว นุ่นปี้มน้ำมันเรา เราสั่งน้ำมันมาเติมอยู่ในปี้ม พอออกไปนี้เราเติมน้ำมันให้เต็มถึงๆ ทุกคันรถ ไม่ว่ามาไกลมาไกลเวลาออกไปก็เติมน้ำมันให้ อย่างนี้เป็นประจำ

เรียกว่าเติมกำลังความสามารถของเราที่ช่วยโลก ช่วยมาโดยลำดับลำดับ เราช่วยอย่างไม่มีแบ่งได้แบ่งเสียเลย แบ่งก็เพื่ออันนั้น แบ่งเพื่ออันนี้เท่านั้น อย่างอื่นไม่มี ช่วยอย่างนี้ตลอด นี่ละถ้ามีธรรมในใจแล้วเป็นอย่างนั้นนะ ถ้าได้ทำอะไรถึงไหนถึงกันๆ จิตนี้มันโล่งเลย ถ้าไม่ได้ทำมันมีเหมือนอะไรขัดๆ ข้องๆ ภายในใจ มีลักษณะแปลกๆ ถ้าได้ทำอย่างนั้นแล้วโล่งไปหมดๆ เลย นี่ละอำนาจของธรรม มีเมตตาธรรมเป็นสำคัญ ไปที่ไหนโล่งไปหมดๆ

เราจึงสอนบรรดาพี่น้องทั้งหลายว่าอย่าคับแคบตีบตัน เพราะมนุษย์เราเป็นสัตว์ ขี้ฉลาดอยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องหาเพื่อนหาฝูง ไม่มีอะไรเลยก็เอาไอ้ตูบมาเป็นเพื่อน อยู่ในบ้านมีไอ้ตูบจนได้นั้นละ เมื่อเป็นอย่างนั้นให้เห็นใจกัน ต่างคนต่างหวังพึ่งกัน เศรษฐีก็พึ่งคนใช้คนงาน คนงานก็พึ่งเศรษฐี ต่างคนต่างพึ่งกัน จะอยู่โดดเดี่ยวโดยลำพังไม่ได้ นะมนุษย์เรา ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงเฉลียวน้ำใจให้ทั่วถึงกัน วางรากฐานไว้คือจิตใจกว้างขวางต่อกันและกัน สมกับเราเป็นพวกขี้ฉลาดอยู่คนเดียว

ไม่ได้ เมื่ออยู่ด้วยกันแล้วต้องอาศัยกัน คนนั้นได้อันนี้คนนี้พึ่งอันนั้น พึ่งกันไปๆ เย็นไม่เหือดแห้ง คนเต็มบ้านเต็มเมืองหาสิ่งที่จะสงเคราะห์กันไม่ได้ มีแต่เหือดแห้งเป็นพื้น เป็นไฟเผาไหม้กันใช้ไม่ได้เลย ไม่มีความหมาย มนุษย์มีมากมีน้อยเท่าไรไม่มีความหมาย

มนุษย์ที่มีธรรมในใจมีเจตีย์เพื่อแผ่ต่อกันและกันนี้ ไปที่ไหนร่วมเย็น ไม่อดตายละ เป็นอย่างนั้น อันนี้เราก็กังได้พูดแล้ว มาจากเชียงใหม่ โอ้ย ได้รุ่มมา เหตุที่เราจะพูดนี้ก็คือว่า ผัวกับเมียที่เขาไปทำงานภาคกลางเป็นไข้มา ผ้าห่มก็ไม่มี ร่มกันฝนก็ไม่มี เข้าไปหาเราที่วัดป่าจักรราช เราขึ้นมาจากกรุงเทพฯมาจำพรรษาที่นั่นที่ออกปฏิบัติเนะเราก็กังได้รุ่มคั้นนั้นละมาสวยงามมาก ราคาหลายบาทอยู่ แต่ก่อนเงินมีราคา มาเขาก็มาขอผ้า โอ้ย ผ้าก็มีแต่ผ้าเหลืองมันก็ห่มไม่ได้ซิจจะทำไ้ พระมีแต่ผ้าเหลือง ผ้าอย่างห่มกันมานี้มันไม่มีทำไ้ ก็มีรุ่มคั้นเดียวนี้ เลยเอาร่มคั้นใหม่ๆ มาให้ เรายังไม่ได้ใช้มันนะ เามายังไม่ได้ใช้เลย มีรุ่มคั้นเดียวนี้เอาเสีย

เขาเห็น โอ้ย ร่มคั้นนี้ทำไ้จิงสวยงามนักจะเอาไปไ้ยังไ้ มันสวยงามเกินฐานะเขาว่า นี่เป็นคนทุกข์คนจนกับรุ่มสวยๆ งามๆ นี่มันเข้ากันไม่ได้ เข้าไ้ทำไ้เข้าไ้ไม่ได้ เราให้เขานี้เนะ เราเป็นคนให้ทำไ้จะไ้ไม่ได้ เอาให้เขายังไม่อยากเอานะ เราจิงไม่ลื้ม คือรุ่มไ้สวยงามจิงๆ ราคาแพง เราก็กังไม่เคยไ้ใช้เลย ไ้มาจากเชียงใหม่ นั้นละตอนจากเชียงใหม่เข้ากรุงเทพฯแล้วก็ออกปฏิบัติเลย ไ้รุ่มนั้นติดตัวมา เราจิงไม่ลื้มที่เอาให้เขาเขาไม่อยากเอานะ ยืนให้เท่าไรเขายังถอยๆ ทั้งฟัวทั้งเมียเป็นธรรมทั้งคู้ เราก็กังบอกเอา เราให้แล้วด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไปให้ไ้รับความรุ่มเย็นจากรุ่มนี้ละ แล้วเขาก็เอาไปแล้วมองๆ มองเราแล้วก็มองรุ่ม มองแล้วมองเล่า

เอาไปเราก็กังว่า เขาจะไม่เอา มันก็เลยติดใจเรา คือเขาไม่ยอมเอาที่แรก เราเอาให้จนไ้เลยไป ผัวเมียสองคนเป็นไข้มา นี่พูดถึงว่าเราไม่มีอะไรสงเคราะห์เขา เขามาขอผ้าห่มก็มีแต่ผ้าเหลืองพระมันให้ไ้ไม่ได้ซิจ ก็มื้แต่รุ่มเท่านั้นละให้เขาไป นี่เรื่องเมตตาสงสาร มีอะไรมีเถอะ แต่มันก็หากเป็นนิสัยอันหนึ่งเหมือนกันนะ ตั้งแต่บวชอยู่ เวลาเรียนหนังสือคณะของเรานี้จะมากที่สุด ไปที่ไหนเรามักเป็นหัวหน้าเสมอ ผู้ใหญ่ไว้วางใจ ไปที่ไหนเราเป็นหัวหน้าคณะๆ คณะของเราพระเถรเต็มไปหมดเลย ไ้อะไรมาเป็นอันเดียวกันเลย นั้นเป็นของท่านนี่เป็นของเราไม่มีสำหรับเรา คณะอื่นมีของท่านของเรามี สำหรับคณะเราไม่มี

เพราะฉะนั้นพระเถรเราก็กังเหมือนพ่อแม่กับลูก พอเราไปไหนมาไ้อะไรมา คู้รุ่มกันแย่งกันลูกเต้าแย่ง พ่อแม่ไ้ไ้อะไรมา ลูกเต้ามันแย่งพริบเลย เป็นอย่างนั้นละเราตั้งแต่เรียนหนังสืออยู่ก็เป็นอย่างนั้น ไปอยู่ที่ไหนคับแคบตีบตันครูบาอาจารย์ตระหนี่ไ้

เหนียว โอ้ย อยู่ไม่ได้ นะคับ หัวอก หาอุบายออกจนได้นั้นแหละเรา เรามันเล็กก็ตามแต่ หัวใจมันไม่เล็กมันเป็นอยู่ภายใน เรื่องความเสี่ยสละเรียกว่าไม่มีอะไรติดตัวแต่ไหน เรียนหนังสือก็เหมือนกันไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัวตลอดมา จนกระทั่งออกปฏิบัติก็สละ ตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ก็คงจะเป็นนิสัยวาสนาเหมือนกัน มันหากเป็นเอง ไปอยู่ที่ไหนพวกพระพวก เณรนี้รุ่มเราๆ ไปวัดไหนๆ เป็นหัวหน้าคณะๆ ส่วนมากมีแต่เป็นหัวหน้านั้นละ เพราะ ผู้ใหญ่ไว้วางใจให้เป็นหัวหน้า พระเณรจึงยั่วเย้าๆ ได้อะไรมาถึงกันหมดเลย ถึงกัน หมด ไม่มีของท่านของเรา สำหรับเราเป็นอย่างนั้น ที่อื่นเป็นอย่างของท่านนั้นละ แต่ เราเป็นเรื่องของเรามาตลอด เช่นอย่างมาอยู่ในวัดนี้ก็เหมือนกัน ไม่ว่าวัดไหนที่เราเป็น หัวหน้ามาเป็นแบบเดียวกันหมดตลอด ไม่มีของใครของเรา ต้องการอะไรให้มาเอา อย่างมาขอ

เอาไปใช้ให้ถูกต้องตามหลักธรรมหลักวินัยเอาไปเถอะ แต่เอาไปสุรุษสุร่าย เอา ไปโกโรโกโสไม่ได้นะ แน่ะเป็นอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเอาไปเพื่อเป็นผลเป็นประโยชน์เอาไป ไม่ต้องมาขอให้เสียเวลาล่าเวลา นั้น เปิดเผยเป็นของด้วยกันทุกคน เราปกครองกันด้วย เรียกว่าเลือดเนื้ออันเดียวกันเลย มีอะไรถึงกันหมดไม่ว่าของท่านของเรา สำหรับวัดเรา ปฏิบัติอย่างนั้นมา ยิ่งมาอยู่วัดป่าบ้านตาดนี้ด้วยแล้วเปิดโล่งตลอดเลย เพราะมันเคย เปิดโล่งมาแล้วตามนิสัย ทุกวันจนไม่มีอะไรติดละในวัด มีเท่าไรออกหมดๆ เราไม่เคย เก็บไม่เคยสั่งสม ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้รับไป สิ่งที่ให้ไปนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้รับ ให้ไป เรื่อยๆ ไปอย่างนั้น ก็มีเท่านั้นละ

วันนี้พูดเรื่องการเสี่ยสละ การอยู่ร่วมกันมนุษย์เราเป็นสัตว์ขี้ขลาด อยู่คนเดียว ไม่ได้ เมื่ออยู่ด้วยกันแล้วให้เห็นอกเห็นใจกัน ผู้ใหญ่ผู้น้อยหวังพึ่งกันทั้งนั้นแหละ อยู่ โดดเดี่ยวไม่ได้ ต้องหวังพึ่งกัน พระพุทธเจ้าถึงย้ายลงไป อุตตา หิ อุตตโน นาโถ พึ่งตน บ้างซิ จะหาพึ่งตั้งแต่คนอื่น มันลืมหืมตัวเองว่า ให้พึ่งตัวเองบ้างซิ จะไปหาพึ่งตั้งแต่ คนอื่น ทำให้ลืมหืมตัวเอง พึ่งแต่เขาๆ ไม่สนใจพึ่งตัวเอง นั่นท่านสอนเอาบ้าง นิสัยมนุษย์เรา เป็นอย่างนั้น หวังพึ่งแต่คนอื่น ไม่หวังพึ่งตัวเองให้เป็นคนดิบกคนดี ให้คนอื่นได้พึ่งบ้าง นอกจากเราเป็นที่พึ่งของเราแล้วคนอื่นก็ได้พึ่งบ้าง ท่านก็สอนอย่างนี้ก็ดี วันนี้เท่านั้นละ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz